

Σειρά ντοκυμαντέρ για την ορχηστρική μουσική του 20ου αιώνα

Στο προηγούμενο τεύχος παρουσιάσαμε τα τέσσερα πρώτα dvd της σειράς «Orchestral Music in 20th Century» της εταιρείας "Arthaus Music". Λόγω πληθώρας επικαιρης ύλης, τα υπόλοιπα τρία θα παρουσιαστούν στο επόμενο τεύχος μας.

Με τη σειρά της, η γαλλική δισκογραφική εταιρεία "Ideale Audience" κυκλοφόρησε μια σειρά ντοκυμαντέρ σε πέντε dvd με τίτλο "Juxtapositions" (αντιπαραθέσεις) που επικεντρώνεται στη σύγχρονη μουσική. Κάθε dvd περιγράφει τον κόσμο ενός συγκεκριμένου συνθέτη σε "αντιπαραθεση" είτε με ένα ή περισσότερα έργα του, είτε με τα έργα ενός άλλου συνθέτη.

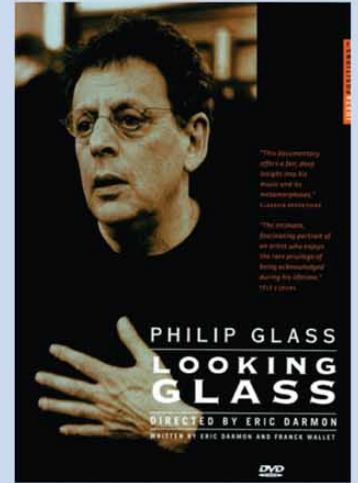
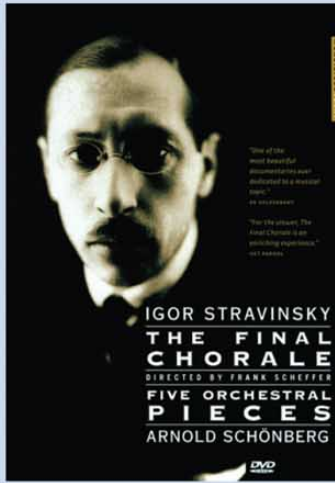
Τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Frank Scheffer (με εξαίρεση του dvd για τον Glass). Γνωστός και από άλλες μουσικές παραγωγές και κυρίως, από τη βαρύτητα που δίνει στη σχέση του ήχου με την εικόνα, ο Scheffer, δεν θεωρεί τη συγκεκριμένη σειρά ως ένα επεξεργασμένο τελικό κομμάτι αλλά ως μια πολύ καλή εισαγωγή.

Ας θεωρήσουμε λοιπόν και εμείς αυτή την παραγωγή ως ένα παράλληλο ξεκίνημα, μαζί με την σειρά του Rattle, μελέτης και οπτικής ακρόασης στα φιλμ που διαπραγματεύονται τη φιλοσοφία και τους προβληματισμούς της σύγχρονης μουσικής.

Στην παρουσίαση που ακολουθεί δεν περιλαμβάνονται δύο από τα dvd της σειράς: Αυτό με τίτλο "Gustav Mahler conducting Mahler", επειδή γίνεται αναφορά στον ίδιο συνθέτη σε άλλη παρουσίαση. Παραλείπουμε και την παρουσίαση του "Arvo Part - 24 Preludes for a fugue", καθώς έχει ήδη γίνει εκτενής αναφορά στον συνθέτη και το έργο του σε προηγούμενο άρθρο.

Τεχνικά χαρακτηριστικά: region code: όλες οι ζώνες, Ήχος: dolby digital 2.0, languages: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ολλανδικά, ισπανικά και ισπανικά.

Gustav Mahler - Attrazione d' amore Luciano Berio - Voyage to Cythera

Στην "Ελξη της αγάπης" (Attrazione d' amore), η 5η συμφωνία του Mahler χρησιμοποιείται ως κέντρο, γύρω από το οποίο περιστρέφεται η μουσική συνθετών που προηγήθηκαν και τον επηρέασαν όπως ο Bach, ο Mozart, ο σύγχρονός του Puccini, καθώς και συνθετών που έπονται όπως οι Stravinsky και Varese.

Με το φιλμ αυτό ο Frank Scheffer θέλει να εισάγει τον θεατή από τη «παραδοσιακή» κλασική μουσική στις καινοτομίες των νέων συνθετών μέσα από τη ιδιαίτερη σχέση που έχει διαμορφώσει ο μαέστρος Riccardo Chailly με την ορχήστρα "Royal Concertgebouw Orchestra of Amsterdam" που διευθύνει από

το 1988. Υπενθυμίζουμε εδώ ότι και στην παραγωγή του Rattle, ο Mahler είναι πάλι που αποτελεί το σημείο εκκίνησης της αφήγησης για τη σύγχρονη μουσική.

Στο δεύτερο φιλμ με τίτλο "Voyage to Cythera" ο Scheffer συνδέει Berio και Mahler μέσα από το τρίτο μέρος του έργου «Sinfonia» του Ιταλού μοντερνιστή. Το μέρος αυτό ("In ruhig fließender Bewegung") είναι μια διαρκής αναφορά στο τρίτο μέρος της 2ης συμφωνίας του Mahler. Αποτεινώντας αυτό που θεωρεί ελάχιστο φόρο τιμής στον συνθέτη που σήκωσε το βάρος των δύο τελευταίων αιώνων της μουσικής ιστορίας, ο Berio κατορθώνει να συσχετίσει ένα μεγάλο αριθμό από μουσικές φιγούρες που, όπως αναφέρει: «είναι εμπνευσμένες από

τον Bach ως τον Schonberg, τον Brahms ως τον Stravinsky και τον Berg ως τον Webern».

Εκτός από τη περιήγηση των μουσικών αποσπασμάτων ο θεατής ξαναγείται σε μια σειρά από πρόβες της ορχήστρας και παρακολουθεί συνεντεύξεις των μαέστρων Riccardo Chailly και Louis Andriessen.

Igor Stravinsky - The Final Chorale Arnold Schoenberg - Five Orchestral Pieces

Στο "The Final Chorale" περιγράφεται η ιστορία του έργου "Symphony for Wind Instruments" του Stravinsky, έργο που γράφτηκε το 1920 στη μνήμη του Claude Debussy και που για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε ένα "μοντάζ" συνθετικής τεχνικής με την αντιπαράθεση μικρών μουσικών προτάσεων, ηχητικών ομάδων και συμπλεγμάτων ρυθμών.

Βασιζόμενος στη διάρθρωση αυτή και στον χαρακτήρα της σύνθεσης του Stravinsky, ο Scheffer δημιούργησε αυτό το ντοκυμαντέρ παρεμβάλλοντας μία συνέντευξη με τον Robert Craft, αρχειακό υλικό με τον συνθέτη και εκτελέσεις της Netherlands Wind Ensemble" υπό την διεύθυνση του Reinbert de Leeuw.

Ένα από τα διασημότερα έργα του Schoenberg είναι το "Five Orchestral Pieces", op. 16. Το έργο αυτό που απεικόνισε το επαναστατικό βήμα του συνθέτη από την τονική στην ατονική μουσική, αποτελεί το βασικό σημείο αναφοράς του δεύτερου φιλμ.

Ο θεατής παρακολουθεί τις πρόβες και την εκτέλεση του έργου με τον μαέστρο Michael Gielen που διευθύνει τη Φιλαρμονική της Ολλανδικής Ραδιοφωνίας. Για τα πρώτα πέντε μέρη του φιλμ ο Scheffer χρησιμοποίησε τους τίτλους που έδωσε ο Schoenberg στα πέντε μέ-

ρη του έργου του κρατώντας έτσι, πιστά το ύφος και τον χαρακτήρα που φανταζόταν ο συνθέτης. Ενδιάμεσα παρεμβάλλονται συνεντεύξεις των Gielen, Carl Schorske και Charles Rosen. Το φιλμ κλείνει με τον Rosen, που ερμηνεύει το τελευταίο μέρος από το έργο "Three Piano Pieces", op. 11.

Philip Glass - Looking Glass

Το dvd με τίτλο Philip Glass - Looking Glass σκηνοθετήθηκε από τον Eric Darmon. Περιλαμβάνει ένα και μόνο ντοκυμαντέρ στο οποίο καταγράφεται η πορεία του Glass από το τη Νέα Υόρκη στο Λονδίνο, καθώς και από το Παρίσι στη Βοστώνη.

Αναφέρεται στους δασκάλους του στη μουσική (τον Darius Milhaud και τη Nadia Boulanger), στις συναντήσεις του με τον Ινδό σιταρίστα Ravi Shankar, τον σκηνοθέτη Robert Wilson, στη δημιουργία του "Mabu Mines Theater Company" και στη σχέση του με τον μιμαλισμό και τον σειραϊσμό. Επίσης παρουσιάζει τον Glass καθώς δουλεύει τις τελευταίες λεπτομέρειες της όπερας του "The Sound of a Voice" που σκηνοθέτησε ο Robert Woodruff και διηύθυνε ο Alan Johnson. Με δεξιοτεχνικό τρόπο ο σκηνοθέτης μεταφέρει τους θεατές σε ένα μουσικό ταξίδι: Επτά μήνες της ζωής του Glass, κατά τη διάρκεια των οποίων ο συνθέτης δίνει μια επαναστατική άποψη για το μοντέρνο θέατρο και το έργο του, καθώς αφήνει πίσω του τα μουσικά ρεύματα της του '70.

Περιέχονται επίσης, μία ιδιαίτερα κατατοπιστική συνέντευξη του συνθέτη και του σκηνοθέτη Wilson, αποσπάσματα από την εκτέλεση της όπερας "The Sound of a Voice", καθώς επίσης και τον Glass ως ερμηνευτή της σύνθεσης "Study no. 2".

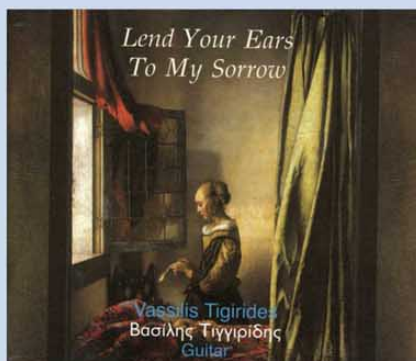
Έλληνες κιθαραριστές σε δισκογραφία

Βασίλης Τιγγιρίδης - "Lend Your Ears to My Sorrow"

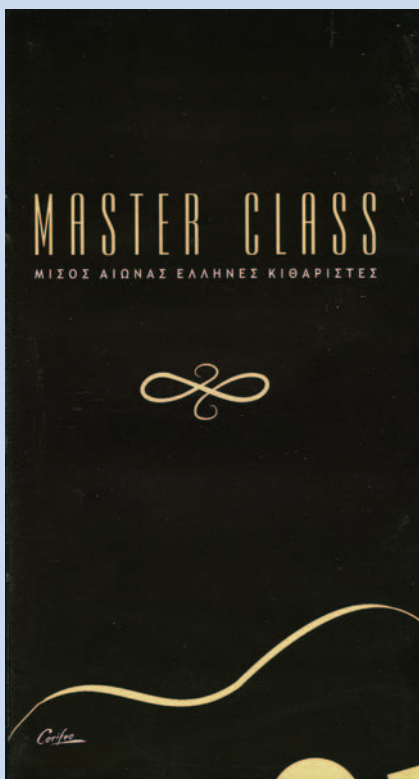
Συνεχίζοντας την -όχι και τόσο έντονη- δισκογραφική της δραστηριότητα, "Η Λέσχη του Δίσκου" κυκλοφόρησε για πρώτη φορά τον τελευταίο μήνα δίσκο αμιγώς κιθαραριστικό. Σημειώνουμε ότι πρόκειται για την πρώτη ελληνική παραγωγή που ηχογραφείται με επτάχορδη κιθάρα. Τα 31 αναγεννησιακά και μπαροκ έργα των Weiss, Dowland, Johnson και Mudarra, που περιλαμβάνει ο δίσκος ερμηνεύονται με τον πιο πιστό τρόπο από τον κιθαραρίστα Βασίλη Τιγγιρίδη.

Εκτός των άλλων, ερμηνευτής προσάρμοσε και τις τονικότητες κομματιών ούτως ώστε

να επιτευχθεί με τον καλύτερο τρόπο η προσέγγιση των εκτελέσεων στο ύφος της εποχής τους. Ο δίσκος περιλαμβάνει κατατοπιστικό ένθετο στο οποίο ο συνάδελφος Παναγιώτης Αδάμ αναφέρεται εκτενώς στον χαρακτήρα και την ιστορία των έργων. Κατατοπιστικό και το σημείωμα του Τιγγιρίδη για την προεργασία και τη μεταγραφή των έργων.

Η παραγωγή, η προσεγγιστική ηχογράφηση, ερμηνεία και κυρίως η επιτυχημένη χρήση της επτάχορδης κιθάρας σε έργα εποχής, αποτελούν σημαντικούς λόγους στην ύπαρξη του δίσκου στις "κιθαραριστικές" δισκοθήκες αλλά και σε δισκοθήκες των φίλων του ρεπερτορίου της λεγόμενης «παλιάς μουσικής».

MASTER CLASS **- Μισός αιώνας Έλληνες Κιθαριστές**

Μια δισκογραφική έκδοση της σειράς "Corifeo" της ελληνικής δισκογραφικής εταιρείας "Eros". Η έκδοση αποτελείται από μια κασετίνα με δύο cd και αφιερώνεται στους πρωτοπόρους της ελληνικής κιθαριστικής ιστορίας, Χαράλαμπος Εκμεκτσόγλου, Γεράσιμος Μηλιαρέσης, Δημήτρης Φάμπα και Ανδρέα Παλαιολόγο. Μέσα από 47 συνολικά tracks παρουσιάζονται: η ιδιότυπη ορχήστρα από κιθάρες του Β. Μπουντούνη, 6 ντουέτα με το πρωτοπόρο στο είδος ντουέτο Λίζα Ζώη - Ευάγγελου Ασημακόπουλου, 30 σολίστ σε ιστορικές ηχογραφήσεις έργων των Μηλιαρέση, Φάμπα και Τζωρτζινάκη αλλά και σε έργα άλλων Ελλήνων και ξένων συνθετών, όλων των εποχών και ρευμάτων.

Από την έκδοση λείπουν - ίσως δικαιολογημένα λόγω της ποιότητας ηχογραφήσεων - οι εκτελέσεις του Χ. Εκμεκτσόγλου, ενώ υπάρχουν σε βινύλιο και cd πολλές συνθέσεις του από καταξιωμένο σολίστ - μαθητή του, αλλά και ηχογραφήσεις άλλων μαθητών του επίσης με διεθνή καριέρα. Απουσιάζουν επίσης από το πλούσιο και καλαίσθητο ένθετο, τα στοιχεία έκδοσης των έργων σε παρτιτούρα, κάτι που θα βοήθούσε την ευρύτερη διάδοσή τους, κυρίως σε κιθαριστές του εξωτερικού. Ωστόσο είναι γεγονός ότι η παραγωγή αυτή εκφράζει σε μεγάλο βαθμό και με τον καλύτερο τρόπο την "κιθάρα στην Ελλάδα".